

Nr 459

Av herr Bengtson, om viss expertis för hjälpen till utvecklingsländerna.

(Lika lydande med motion nr 562 i Andra kammaren)

Nödvändigheten ur olika synpunkter av att vi i högstandardländerna hjälper till att skapa sådana förhållanden i u-länderna, att invånarna där får en drägligare tillvaro inses av en allt bredare opinion. Stödet till u-länderna kan ges på olika sätt. Till en del måste det naturligtvis ske genom direkt ekonomiskt stöd i syfte att bygga upp näringslivet men också naturligtvis indirekt genom ökad handel mellan de industriellt utvecklade länderna och u-länderna. Ett annat viktigt inslag i u-landshjälpen är det bistånd som kan ges genom att ställa experter av olika slag till förfogande.

När det gäller experter finns det en speciell kategori av sådana som det finns anledning att räkna med. Vi syftar på folk som har erfarenhet av kooperation och intern handel. I u-länderna finns i allmänhet inte någon organiserad inre marknad, och distributionen av varorna är mycket outvecklad. Till följd av detta kan det råda överflöd på en vara på ett håll i landet och brist i en annan, vilket gör att priserna blir mycket instabila, och detta förhållande verkar i allmänhet hämmande på folks möjligheter att producera. Då marknadsföringen är en grundläggande faktor i det ekonomiska livet, måste det vara av stor betydelse att just denna del av problemkomplexet beaktas. Jag tror att även om vår kooperation växte fram i ett samhälle, som var mera industrialiserat än u-länderna är i dag, de erfarenheter de svenska kooperatörerna tillägnat sig kan komma till användning när det gäller de i dag aktuella problemen i u-länderna.

Naturligtvis måste man vara medveten om att organisationen av marknadsföringen är en del av ett större helt, i vilket bl. a. ingår basinvesteringar i vägar. Utan kommunikationsmedel kan inget samhälle nå någon högre grad av utveckling, och för att varudistributionen skall kunna fungera, är en av de första förutsättningarna, att det finns vägar eller andra transportleder.

När man skall sanera marknaderna i u-länderna, är det naturligt att man börjar på jordbrukets område, eftersom detta är den dominerande näringen i alla u-länder. I detta sammanhang finns det anledning att understryka vikten av att över huvud taget börja med jordbruket vid uppbyggandet av u-ländernas näringsliv. Om jordbruket ökar sin produktivitet medför dess

höjda inkomster mer köpkraft, vilket ger hantverk och industri ökade möjligheter.

Producentkooperationen i vårt land torde höra till de mest utvecklade i världen, varför det får anses rimligt att vi söker göra en insats på detta område i u-länderna. Ett system liknande vår kooperation skulle säkerligen kunna lösa många av de marknadsproblem som det här är fråga om. Den erfarenhet som de svenska kooperatörerna har skulle — anpassad till de speciella förhållanden som är för handen i dessa länder — helt visst komma till användning där.

Konsumentkooperationen skulle väl också kunna ha en utvecklingsstimulerande verkan i u-länderna.

Enligt min mening finns det välgrundad anledning att undersöka huruvida det inom ramen för den verksamhet som nämnden för internationellt bistånd bedriver skulle vara möjligt att ställa experter av här nämnt slag till förfogande.

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om skyndsam prövning samt förslag beträffande frågan om svenska experter på kooperation och handel i u-länderna.

Stockholm den 26 januari 1964

Torsten Bengtson